

Психологическа интерпретация на основни структурни компоненти от предсъдебния доклад

Доц. Емил Маджаров

Въведение

- В настоящата презентация ще бъде направен опит за психологически прочит на следните структурни компоненти на предсъдебния доклад:
 - ✓ здравословно състояние и психически статус;
 - ✓ семейна и социална среда;
 - ✓ приятелски кръг и взаимоотношения;
 - ✓ трудности и отклонения в поведението;

Здравословно състояние и психичен статус

- Типични личностни и поведенчески особености при соматичните заболявания:
 - ✓ след инфаркт:
 - повишен егоцентризъм;
 - самосъхранителност;
 - повишена тревожност и раздразнителност

Здравословно състояние и психичен статус

✓ След инсулт:

- деменция;
- говорни нарушения
- нарушена пространствена ориентация;
- повишена тревожност и депресивност

Здравословно състояние и психичен статус

- ✓ Захарен диабет:
 - намалена издръжливост;
 - афективни изблици;
 - невропатични реакции

Здравословно състояние и психичен статус

- ✓ Изразена хипертония:
 - неудовлетвореност;
 - раздразнителност;
 - гневни изблици при възникване на затруднения

Здравословно състояние и психичен статус

- Типични личностни и поведенчески особености при следните психически заболявания:
 - ✓ неврози:
 - повишена чувствителност;
 - ранимост;
 - лабилност;
 - депресивни симптоми.

Здравословно състояние и психичен статус

✓ Личностни разстройства:

- повишен егоцентризъм;
- неадекватно поведение;
- нарушен самоконтрол;
- затруднена адаптация.

Здравословно състояние и психичен статус

✓ Епилепсия:

- възбудимост;
- дисфоричност;
- педантичност;
- повишена мнителност;
- дребнавост.

Здравословно състояние и психичен статус

✓ Биполярни разстройства:

- циклични периоди на мания и депресия;
- повишена двигателна активност;
- ускорен мисловен процес;
- повишена отвлекаемост;
- поведение, лишено от задръжки.

Семейна и социална среда

- Девиантни варианти на семейно възпитание:
 - ✓ хипопротекция;
 - ✓ хиперпротекция;
 - ✓ скрита хиперпротекция;
 - ✓ емоционално negliжиране;
 - ✓ строго ролево разпределение;
 - ✓ физическо и сексуално малтретиране.

Семейна и социална среда

- В този раздел да се обърне внимание на:
 - ✓ израстване в институция;
 - ✓ периоди на скитничество;
 - ✓ отглеждане от прародители или приемно семейство;
 - ✓ дете на алкохолици или девианти;
 - ✓ израстване в условията на бедност и лишение;

Семейна и социална среда

- Следва да се интерпретират следните параметри:
 - ✓ трудности в училищното обучение;
 - ✓ приятелски кръг в училище и извън него;
 - ✓ предпочитани занимания в свободното време.

Семейна и социална среда

- Да се изяснят следните въпроси:
 - ✓ наличен образователен ценз и евентуални претенции и очаквания;
 - ✓ професионални умения и компетенции и тяхното усвояване;
 - ✓ мотивация за трудова и професионална дейност;
 - ✓ свързаност и интегрираност с определена социална и професионална група.

Семейна и социална среда

- Събира се информация по следните въпроси:
 - ✓ наличие на брачен или друг вид интимен партньор и отношенията с него;
 - ✓ съществуване на деца и интеракциите с тях;
 - ✓ притежаването на собствено жилище, като условие за социална сигурност;
 - ✓ материална обезпеченост и вероятни проблеми от подобно естество.

Приятелски кръг и взаимоотношения

- Интерпретират се следните параметри:
 - ✓ съществуване на приятелски кръг;
 - ✓ криминални тенденции в приятелското обкръжение;
 - ✓ качеството на приятелските отношения;
 - ✓ редуциране на приятелските контакти заради повишена конфликтност и доминиране.

Приятелски кръг и взаимоотношения

- Събира се информация по следните въпроси:
 - ✓ доколко приятелският кръг актуализира криминалните мотиви и нагласи;
 - ✓ съществуват ли отношения в приятелския кръг, които могат да стимулират саморазправи;
 - ✓ липсата на приятели повишава ли личната тревожност и враждебност;
 - ✓ самоизолацията подпомага ли съхраняването на вътрешния баланс.

Трудности и отклонения в поведението

- Да се изяснят следните параметри, свързани с периода на детството:
 - ✓ забавено развитие;
 - ✓ по-дълго продължили нощни напикавания;
 - ✓ страхове;
 - ✓ прояви на жестокост към животни или връстници;

Трудности и отклонения в поведението

- Да се изяснят следните параметри, свързани с периода на юношеството:
 - ✓ бягства от вкъщи;
 - ✓ бягства от училище;
 - ✓ негативни отношения с родителите;
 - ✓ липсата на контакти с връстниците;
 - ✓ ранни криминални прояви и арести.

Трудности и отклонения в поведението

- Да се изяснят следните параметри, свързани с периода на зрялата възраст:
 - ✓ напивания;
 - ✓ употреба на наркотици;
 - ✓ хулигански действия;
 - ✓ автотранспортни произшествия;
 - ✓ административни нарушения;
 - ✓ хазартни увлечения;
 - ✓ извършени престъпления.

Трудности и отклонения в поведението

- Трябва да се анализират:
 - ✓ периодите на усложнени семейни отношения;
 - ✓ проблемите, произтичащи от наличие на безработица;
 - ✓ проблеми, свързани с остри конфликти на работното място;
 - ✓ трудно справяне с ежедневните натоварвания.

Трудности и отклонения в поведението

- Необходимо е да се разгледат следните аспекти:
 - ✓ усложненията в здравословното състояние;
 - ✓ проблемното преживяване на възрастовите кризи;
 - ✓ преживяването на фалит, финансов крах и уволнение от работа;
 - ✓ загуба на близки хора;
 - ✓ крах на личните планове и перспективи.

Трудности и отклонения в поведението

- Да се интерпретират:
 - ✓ покачването на персоналната тревожност;
 - ✓ наличието на интензивни стресови преживявания;
 - ✓ развитието на симптомите на бърнаут синдрома;
 - ✓ преживяванията на екзистенциален крах и безизходица.

Трудности и отклонения в поведението

- Целесъобразно е да се разгледат:
 - ✓ продължителността на периодите на тревожност и стрес;
 - ✓ използваните персонални стратегии за релаксация и възстановяване;
 - ✓ използването или неизползването на външна подкрепа и специализирана помощ при справяне със стреса и бърнаут синдрома.